

پنج میدان فعال
در دفاع ملی
ایرانیان

سخنگوی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح در گفت‌وگو با «ایران» نقش دولت، مردم و نیروهای نظامی در مقابله با تجاوز دشمن را بازگو می‌کند

ویژه
هفته‌دولتدولت
پشتیبانی خوبی
از نیروهای مسلح
داشته است

سخنگوی ارتش در گفت‌وگو با «ایران» از آمادگی‌های نیروهای مسلح برای دفاع از کشور و پشتیبانی‌های دولت می‌گوید

دولت کنار میدان

پیروزی‌ها در خط مقدم بدون پشتیبانی‌های پشت جبهه میسر نیست. ایران اسلامی در یک سال گذشته دو جنگ تمام عیار را پشت سر گذاشته و دشمن را در رسیدن به اهداف خود ناکام گذاشته است. قاعدتا ضلع اول این قدرت ملی نیروهای مسلح هستند که قدرت پاسخگویی به تجاوز را بلافاصله بعد از تروهای دشمن به رخ کشیدند و متجاوزان را مجبور به پذیرش آتش پس کردند. ضلع دیگر این قدرت ملی حمایت‌های

دولت چهاردهم چگونه با حمایت از نیروهای مسلح در انجام وظیفه دفاع ملی از کشور، سنگ تمام گذاشت

پشتیبانی تا خط مقدم

تنگه هرمز ادامه پیدا کرد، بی‌تردید در صدر این فهرست قرار می‌گیرد.

دفاع بدون پشتیبانی
امکان‌پذیر نیست

اما در بررسی عملکرد دولت در این جنگ، پیش از هر چیز باید به یک واقعیت اساسی توجه کرد: دفاع موفق از کشور بدون پشتیبانی دولت از نیروهای مسلح امکان‌پذیر نیست.

هیچ نیروی نظامی، حتی اگر از بالاترین سطح آمادگی، آموزش و توان عملیاتی برخوردار باشد، بدون برخورداری از پشتیبانی مستمر دولت نمی‌تواند در یک جنگ گسترده به عملیات خود ادامه دهد. جنگ نیازمند مهمات، تجهیزات، زیرساخت، امکانات، منابع مالی، زنجیره تأمین، نیروی انسانی و ده‌ها مؤلفه دیگری است که بخش مهمی از آنها مستقیماً یا غیرمستقیم به عملکرد دولت وابسته است. به همین دلیل است که در ادبیات نظامی، مفهوم پشتیبانی به اندازه قدرت رزمی اهمیت دارد.

دولت چهاردهم نیز در چنین چارچوبی، پشتیبانی از نیروهای مسلح را به عنوان یکی از وظایف اساسی خود دنبال کرده است. مسعود پزشکیان در جلسه ۲۸ مرداد هیأت دولت در همین باره گفت: «همان‌گونه که در گذشته پشتیبانی کامل از نیروهای مسلح در دستور کار دولت قرار داشته است، این حمایت با وجود محدودیت‌ها و مشکلات موجود نیز ادامه خواهد یافت و دولت در چارچوب مسئولیت‌های خود، برای تأمین نیازمندی‌های نیروهای مسلح و تقویت ظرفیت‌های دفاعی کشور از هیچ تلاشی فروگذار نخواهد کرد. حفظ و ارتقای اقتدار دفاعی کشور، تقویت زیرساخت‌های راهبردی و رفع موانع پیش‌روی فعالیت‌های اقتصادی و تجاری، نیازمند هماهنگی، هم‌فرازی و اقدام مؤثر تمامی دستگاه‌های اجرایی است.» این نگاه، در واقع بیانگر یک اصل روشن در ساختار دفاعی کشور است؛ نیروهای مسلح در خط مقدم دفاع از سرزمین قرار دارند و دولت باید پشت سر آنها، تمام ظرفیت‌های اجرایی و اقتصادی کشور را برای استمرار این دفاع به

میدان بیاورد. در حقیقت دولت کنار میدان است. محسن حاجی‌میرزایی رئیس دفتر رئیس‌جمهوری نیز در اظهاراتی، همین رویکرد را مورد تأکید قرار داده و گفته است: «دولت از تمام توان برای حمایت از نیروهای مسلح استفاده می‌کند.»

از تأمین تجهیزات نظامی تا
توجه به دغدغه‌های نیروهای
نظامی

دفاع از کشور تنها به معنای حملات موشکی و پیهادی به دشمن نیست، بلکه دفاع ملی یعنی تمام اجزای کشور به شکلی هماهنگ عمل کنند تا نیروی مسلح بتواند مأموریت اصلی خود را انجام دهد. اگر در میانه جنگ، کارخانه‌ها از کار بیفتند، کالاهای اساسی نایاب شوند، شبکه حمل‌ونقل مختل شود، خدمات عمومی متوقف شود یا خانواده‌های نیروهای مسلح دچار مشکلات جدی معیشتی شوند، حتی موفق‌ترین عملیات‌های نظامی

نیز با دشواری مواجه خواهند شد. از همین زاویه، یکی از اولین ارکان حمایت دولت چهاردهم از نیروهای مسلح، تأمین تسلیحات و تجهیزات پشتیبانی نیروهای مسلح در این میان نقش محوری دارد و وظیفه دارد ظرفیت‌های صنعتی و فناوریانه کشور را در خدمت ارتقای توان دفاعی قرار دهد. ارتش جمهوری اسلامی ایران و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی برای استمرار عملیات دفاعی خود نیازمند یک زنجیره دائمی از تولید، تعمیر، بازسازی، تأمین قطعات، مهمات و تجهیزات هستند؛ زنجیره‌ای که در زمان جنگ اهمیت آن چند برابر می‌شود. جنگ ۴۰ روزه و قبل‌تر از آن، جنگ ۱۲ روزه، اهمیت این مسأله را به خوبی آشکار کرد. توانایی غیر قابل انکار نیروهای مسلح در اولین روز آغاز تجاوز خارجی برای پاسخ به دشمن به فاصله کوتاهی، میزان آمادگی این نیروها را به خوبی نشان داد. با وجود ترسور فرماندهان نظامی

و در رأس آنها فرمانده کل قوا، اما آمادگی و ساختار نیروهای دفاعی کشور از هم نپاشید. اما پشتیبانی دولت از نیروهای مسلح نیز، به تأمین تجهیزات نظامی ختم نمی‌شود. یکی از مهم‌ترین ابعاد این پشتیبانی، توجه به نیروی انسانی است، همان عنصری که در نهایت تمام تجهیزات و سامانه‌های نظامی برای خدمت به آن طراحی شده‌اند. رئیس‌جمهوری پزشکیان در این زمینه به نکته‌ای بنیادی اشاره کرده است: «پیش از تجهیزات، موشک‌ها و سامانه‌های نظامی، این انسان‌ها هستند که محور اصلی قدرت دفاعی کشور را تشکیل می‌دهند.»

به همین دلیل، توجه به وضعیت معیشتی، رفاهی و مسکن کارکنان نیروهای مسلح، یک موضوع حاشیه‌ای در سیاست دفاعی کشور در دولت چهاردهم نیست. اتفاقاً ز نگاه پزشکیان، اگر قرار باشد توان دفاعی کشور در بلندمدت حفظ و تقویت شود، باید نیروی انسانی آن

کارنامه موفق دولت در دفاع ملی

اگر قرار باشد عملکرد دولت چهاردهم در دو جنگ اخیر، از منظر دفاعی ارزیابی شود، یکی از مهم‌ترین شاخص‌ها باید این باشد که آیا دولت توانسته است پشت جبهه را برای نیروهای مسلح حفظ کند یا خیر. آنچه از تجربه جنگ ۱۲ روزه و جنگ ۴۰ روزه می‌توان دریافت، این است که دولت در این میدان تلاش کرده است پشتیبانی از نیروهای مسلح را در سطحی فراتر از تأمین تجهیزات تعریف کند، پشتیبانی‌ای که از تأمین تسلیحات و تجهیزات آغاز می‌شود و تا رفع دغدغه‌های معیشتی یک نیروی نظامی، رفع التهاب از بازار یک شهر، تداوم فعالیت یک کارخانه و بازسازی یک زیرساخت ادامه پیدا می‌کند. دو سال گذشته و حوادث سنگینی که ایران از سر گذرانده است، نشان داد که در چنین شرایطی، داشتن نیروی مسلح مقتدر ضروری است، اما در کنار آن، وجود دولتی که بتواند تمام ظرفیت‌های کشور را پشت سر نیروهای مسلح قرار دهد نیز به همان اندازه اهمیت دارد.

در چنین شرایطی، دولت چهاردهم با بسیج دستگاه‌های اجرایی، استانداری‌ها، وزارتخانه‌ها و مجموعه‌های خدماتی، فاصله میان وقوع خسارت و بازگشت زیرساخت به مدار را تا حد ممکن کوتاه کرده است. در واقع، بازسازی سریع یک خیابان، پل، شبکه انتقال، مرکز خدماتی یا تأسیسات آسیب دیده، فقط خدمت‌رسانی به مردم نیست، این اقدام بخشی از پشتیبانی غیرمستقیم از نیروهای مسلح نیز محسوب می‌شود. هر زیرساختی که به سرعت بازسازی شود، یک دغدغه کمتر برای ساختار دفاعی کشور ایجاد می‌کند و به نیروهای مسلح اجازه می‌دهد تمرکز خود را بر مأموریت نظامی حفظ کنند. همین مدیریت در حوزه اقتصاد نیز به این نبود که توان نظامی کشور را با فشار قرار دهد، بلکه می‌کوشید با ایجاد التهاب، جامعه را از درون تحت فشار قرار دهد. بنابراین اینکه در دوره جنگ، کالاهای اساسی در بازار جریان داشته باشد، تولید متوقف نشود و مردم احساس نکنند زندگی روزمره آنها فروپاشیده است، بخشی از مقاومت ملی محسوب می‌شود که صراحتاً باید گفت شاهد تحقق این موضوع با مجاهدت‌های دولت بودیم.

این مسأله در ظاهر اقتصادی است، اما در حقیقت مستقیماً با توان دفاعی کشور ارتباط دارد. نیروهای مسلح زمانی می‌توانند با تمام ظرفیت در میدان حضور داشته باشند که پشت سر آنها جامعه‌ای قرار داشته باشد که از نظر اقتصادی و اجتماعی در وضعیت قابل مدیریت قرار دارد.

در همین نقطه است که می‌توان معنای واقعی انسجام ملی را فهمید. دولت چهاردهم در دو سال گذشته با مجموعه‌ای از بحران‌ها مواجه شد که صرفاً با دستور اداری یا توان یک دستگاه قابل مدیریت نبود. جنگ ۱۲ روزه و سپس جنگ ۴۰ روزه، نشان داد که قدرت ملی زمانی خود را نشان می‌دهد که دولت، نیروهای مسلح، مردم، مقابله با دشمن، باید نگران آثار بلندمدت آسیب‌های زیرساختی نیز باشند.

از حداقل‌های لازم برای یک زندگی باثبات برخوردار باشد. رئیس‌جمهوری در نشست روز پنجم خرداد ماه ۱۴۰۵ با جمعی از فرماندهان و مدیران وزارت دفاع، رفاه و تأمین مسکن کارکنان را از مسلح، بویژه در حوزه معیشت، مجموعه‌ای از اولویت‌های دولت در حوزه دفاعی برشمرد و تأکید کرد: «این موضوع حتی پیش از آغاز جنگ در دستور کار قرار داشته و منابع و سازوکارهای لازم برای آن پیش‌بینی شده بود.» از این منظر، سیاست دولت در قبال رفاه نیروهای مسلح را باید بخشی از سیاست تقویت توان دفاعی کشور دانست. مسکن، معیشت، امنیت شغلی و رفاه خانواده‌های کارکنان نظامی، در نهایت بر کیفیت نیروی انسانی نیروهای مسلح اثر می‌گذارد. نیرویی که دغدغه‌های سنگین معیشتی دارد، در شرایط عادی نیز با فشار مواجه است و طبیعی است که دولت تلاش کند این فشارها را کاهش دهد تا نیروهای مسلح بتوانند تمرکز خود را بر مأموریت اصلی، یعنی دفاع از کشور، حفظ کنند.

بازسازی سریع زیرساخت‌های
آسیب دیده

به نیروی انسانی، یک ضلع مهم دیگر از پشتیبانی دولت در جنگ وجود دارد که شاید کمتر دیده شود: بازسازی سریع زیرساخت‌های آسیب دیده. نیروهای مسلح اگر چه در خط مقدم دفاع از کشور بودند اما موفقیت‌ها و پیروزی‌های آنان منوط به آن بود که خیالشان از پشت جبهه نیز آسوده باشد.

در جریان جنگ ۴۰ روزه دشمن آمریکایی‌صهیونیستی علیه ایران، بخشی از حملات دشمن متوجه زیرساخت‌های کشورمان بود. فرودگاه‌ها، جاده‌ها، پل‌ها، مراکز خدماتی، شبکه‌های ارتباطی و دیگر زیرساخت‌ها هدف حملات قرار گرفتند. اگر بازسازی این زیرساخت‌ها به تعویق بیفتد، فشار مضاعفی بر نیروهای مسلح وارد می‌شود، چرا که آنها علاوه بر مقابله با دشمن، باید نگران آثار بلندمدت آسیب‌های زیرساختی نیز باشند.

گزارش

گروه سیاسی

سخنگوی ارتش در گفت‌وگو با «ایران»:

دولت پشتیبانی خوبی از نیروهای مسلح داشته است

گفت‌وگو:

«دولت در شرایط جنگ حمایت و پشتیبانی خوبی از نیروهای مسلح داشته و نیازمندی‌های این نیروها در حوزه بودجه و اعتبارات را تأمین کرده است.» این بخشی از اظهارات امیر سرتیپ محمد اکرمی نیا، سخنگوی ارتش جمهوری اسلامی ایران در گفت‌وگو با «ایران» است. امیراکرمی نیا همچنین از آمادگی بالای نیروهای مسلح، بویژه ارتش جمهوری اسلامی ایران برای مقابله با تهدیدات احتمالی از سوی دشمنان خبرداد. به گفته سخنگوی ارتش، به عنوان بخشی از بازسازی توانمندی و تقویت قدرت دفاعی، هم سامانه‌هایی که در جنگ آسیب دیده بودند بازسازی و بهینه شدند و هم سامانه‌های جدیدی در حوزه‌های مختلف وارد سازمان رزم ارتش جمهوری اسلامی ایران شده است. آنچه در ادامه می‌خوانید، مشروح گفت‌وگوی سخنگوی ارتش جمهوری اسلامی ایران با «ایران» است.

برای آغاز گفت‌وگو، اقدامات حمایتی و پشتیبانی دولت از نیروهای مسلح و تأمین لجستیک برای مقابله با دشمن متجاوز را چطور ارزیابی می‌کنید؟

اساساً یکی از وظایف دولت حمایت و پشتیبانی از نیروهای مسلح است که این موضوع همواره در طول دهه‌های گذشته وجود داشته و دولت‌های مختلف بر حسب شرایط و وضعیت بودجه‌ای خود از نیروهای مسلح حمایت و پشتیبانی داشته‌اند. در شرایط جنگ امروز و جنگ جاری نیز، دولت خیلی خوب از نیروهای مسلح حمایت و پشتیبانی و نیازمندی‌های نیروهای مسلح به بودجه و اعتبارات را تأمین کرده است. به همین دلیل باید بگویم که امروز روابط خوب و تعاملات خوبی بین دولت و نیروهای مسلح وجود دارد.

از طرف دیگر، با توجه به شرایط اقتصادی کشور و مشکلاتی که برای دولت وجود دارد و البته از سال‌های قبل هم این مشکلات وجود داشته، وضعیت دولت در درک می‌کنیم. اما در مجموع این روابط امروز خیلی خوب برقرار است و حمایت‌ها و پشتیبانی دولت به خوبی در حال انجام است.

هیچ جنگی پسندیده نیست اما جنگ اخیری که علیه کشورمان اتفاق افتاد، برای ما حکم دفاع از وطن را داشت. بر میانی این گزاره، به نظر شما عمده‌ترین دستاوردهای جنگ رمضان، برای ایران چه بوده است؟

دستاوردهای جنگ را به شکل‌های مختلف می‌توانیم دسته‌بندی کنیم، ولی احتمالاً یکی از دستاوردهای بزرگ این جنگ، تقویت وحدت و انسجام ملی بوده است.

مردم ایران حول محور رهبری، انقلاب و نظام و سرزمین ایران، وحدت و هماهنگی و در واقع یکپارچگی‌شان تقویت شده و این حقیقتاً یک دستاورد بسیار بزرگی است. علاوه بر همه اینها، مردم ایران به یک ظرفیت ژئوپلیتیکی که از گذشته وجود داشته و تا امروز فعال نشده بود، پی بردند. تنگه هرمز با ظرفیت عظیمی که در اختیار مردم ایران قرار داده، امروز می‌تواند در پیشبرد اهداف سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران تعیین‌کننده باشد و یک تأثیر ژئوپلیتیکی و راهبردی بسیار گسترده و عمیق را به همراه داشته باشد.

یکی دیگر از دستاوردهای این جنگ، تجربیاتی است که نیروهای مسلح از جنگ به دست آوردند. هم این جنگ و هم جنگ ۱۲ روزه که به تعبیر مقام معظم رهبری با ارتش‌های سران کفر وارد جنگ شدیم، تجربیات بسیار خوبی را در اختیار ما قرار داده است.

باید توجه داشت که نیروهای مسلح ما امروز از اعتماد به‌نفس بسیار بالاتری نسبت به گذشته برخوردار شده‌اند و این تجربیات در آینده حتماً برقرار دارند، دولت مسئول اداره امور و پشتیبانی از میدان است و مردم نیز با اعتماد، همراهی و حفظ انسجام اجتماعی، پشتوانه اصلی قدرت ملی به شمار می‌روند. امنیت پایدار زمانی شکل می‌گیرد که این سه ضلع در کنار یکدیگر باشند و هرکدام مسئولیت خود را به‌درستی انجام دهند. در روزهای عادی شاید کمتر به این پیوند توجه کنیم؛ اما در شرایط دشوار است که اهمیت هماهنگی میان بخش‌های مختلف کشور آشکارتر می‌شود. آن زمان که توان دفاعی نیروهای مسلح باید با آمادگی دستگاه‌های اجرایی، پایداری زیرساخت‌ها و همراهی جامعه تکمیل شود.

دولت چهاردهم حمایت از نیروهای مسلح را وظیفه‌ای روشن و بخشی از مسئولیت خود در قبال امنیت کشور می‌داند. این حمایت فقط در تأمین تجهیزات و نیازهای دفاعی خلاصه نمی‌شود.

توجه به وضعیت معیشتی نیروها، رسیدگی به خانواده‌های آنان، پشتیبانی از بخش‌های عملیاتی و هماهنگی میان وزارتخانه‌ها و مجموعه‌های دفاعی نیز در همین چارچوب قرار می‌گیرد.

پشت هر نیرویی که در مرزها، پایگاه‌ها، دریا و آسمان کشور انجام وظیفه می‌کند، خانواده‌ای قرار دارد که سهم مهمی از دشواری این مسئولیت را تحمل می‌کند و حمایت از نیروهای مسلح بدون دیدن این خانواده‌ها کامل نیست.

دولت چهاردهم همواره خود را در کنار میدان دانسته است؛ چرا که میدان فقط نقطه‌ای نیست که در آن عملیات نظامی جریان دارد. در شرایط حساس، بی‌میان‌مانی و بی‌رواگه‌های برق، پالایشگاه‌ها که تولید را ادامه می‌دهد و شبکه

دولت پشتیبانی خوبی از نیروهای مسلح داشته است

در اردن، در واقع رویکرد پیش‌دستانه را از خودمان نشان دادیم و قبل از اینکه دشمن وارد جنگی بشود، ما پایگاه دشمن را در کشور اردن مورد هدف قرار داده و آنجا آسیب‌هایی جدی به تجهیزات و امکانات و نیروی انسانی آمریکایی‌ها وارد شد. این یک بُعد مفهوم دکترین نظامی تهاجمی است، ولی ابعاد دیگری نیز دارد؛ از جمله اینکه حتماً هر اقدام تجاوزکارانه‌ای بلافاصله پاسخ داده خواهد شد و حتماً پاسخ می‌تواند گسترده‌تر از عمل تجاوزکارانه باشد. اینها در واقع ابعاد و نشانه‌های رویکرد تهاجمی جمهوری اسلامی ایران است که در این جنگ نمایان شده است.

به این ترتیب، دکترین نظامی جمهوری اسلامی ایران از یک دکترین کاملاً تدافعی به سمت یک دکترین تهاجمی در حال حرکت بوده است که در این جنگ ما آثار و شواهدش را در پاسخگویی سریع و گسترده به اقدامات تجاوزکارانه دشمن و همچنین انجام عملیات‌های پیش‌دستانه شاهد بودیم.

اخیراً فرمانده کل قوا، شش نفر از فرماندهان نیروهای مسلح را در جایگاه‌های جدید خود منصوب کردند. انتصاباتی که به تعبیر تحلیلگران و ناظران خارجی، به معنای تقویت نیروهای مسلح برای دفاع از کشور به حساب می‌آید. شما این انتصابات را چطور می‌بینید؟

در وهله اول باید اشاره کنم که این انتصابات نشان‌دهنده جدیت کشور و نظام برای دفاع از انقلاب، نظام و کشور و تمامیت ارضی است. این انتصابات با توجه به اینکه منصوبین همه دارای سوابق درخشان دفاعی و حضور و فعالیت در عرصه‌های دفاع از کشور و جبهه‌هایی هستند که کاملاً برای ملت ایران شناخته شده‌اند، نشان می‌دهد که رهبری معظم انقلاب اسلامی هوشمندانه با انتخاب این افراد می‌خواهند این پیام را هم به مردم داخل ایران و هم دشمنان در خارج از کشور بدهند که جمهوری اسلامی ایران بر سر دفاع از کشور و نظام و مردم کاملاً جدی است.

انتصاب این فرماندهان که همان‌طور که گفتم از سوابق بسیار درخشانی در دفاع از کشور برخوردار هستند، تضمین‌کننده عملکرد خوب و اثربخش آنها برای دفاع از کشور در آینده خواهد بود و از طرف دیگر جدیت نظام را نشان می‌دهد.

آمادگی‌های ارتش جمهوری اسلامی ایران برای مقابله با تهدیدات و حملات احتمالی دشمن به چه صورت است؟

همان‌طور که بارها اعلام کردیم، ما از زمانی که در وضعیت سکوت و آتش‌بس قرار گرفته‌ایم، تلاش کرده‌ایم لحظه‌ای را از دست ندهیم؛ به این دلیل که به هیچ وجه به دشمنان اعتماد نداریم. این

با توجه به شرایط اقتصادی کشور و مشکلاتی که برای دولت وجود دارد و البته از سال‌های قبل هم این مشکلات وجود داشته، وضعیت دولت را در درک می‌کنیم. اما در مجموع این روابط امروز خیلی خوب برقرار است و حمایت‌ها و پشتیبانی دولت به خوبی در حال انجام است

سخنگوی ارتش در گفت‌وگو با «ایران»:

دولت پشتیبانی خوبی از نیروهای مسلح داشته است

دفاعی کشور را در مقابل تهدیدات دشمنان حتماً ارتقا خواهد بخشید.

این ادغام محاسن زیادی می‌تواند به همراه داشته باشد؛ از جمله وحدت فرماندهی، یکنواختی و هم‌افزایی در عمل نیروهای مسلح، سرعت عمل پاسخگویی به تهدیدات و محاسن و مزایای دیگری که این ادغام می‌تواند به دنبال داشته باشد. با توجه به شرایط جنگی فعلی، این موضوع یکی از ضرورت‌های مهمی بوده که رقم خورده و نیروهای مسلح به سمت یکپارچگی بیشتر، وحدت فرماندهی و اثربخشی بیشترپیش می‌روند.

هفته گذشته مشخص شد که ۳ خلبان سوخو ۲۴‌های ایرانی زنده و در اسارت قطر هستند. آخرین پیگیری‌های وضعیت این خلبانان به کجا رسیده است؟

همان‌طور که قبلاً هم اعلام کردیم، ما به طور جدی خواهان روشن شدن وضعیت این خلبانان عزیزمان هستیم. یکی از چهار خلبانی که پایگاه آمریکا در قطر را مورد هدف قرار دادند، امیر سرتیپ دوم مجید کاظمی بود که به شهادت رسیدند و پیکر قهرقی از طریق وزارت امور خارجه، از طریق سداد ارتش جمهوری اسلامی ایران با طرف‌های قطری و طرف‌های بین‌المللی انجام شده و این اقدامات در حال پیگیری است. امیدواریم هرچه سریع‌تر هم ارتش قطر و هم وزارت امور خارجه قطر در یک رویکرد مسئولیت‌پذیرانه بیشتر و با اهتمام جدی‌تر نسبت به روشن شدن وضعیت خلبانان عزیز ما، برابر با کنوانسیون‌های بین‌المللی اقدام کنند.

در روزهای اخیر امیرحاتمی، فرمانده کل ارتش خبرداد که برای هر فردی که بتواند یک سرباز آمریکایی را به هلاکت برساند، جایزه ویژه‌ای تعیین شده است. در این باره توضیح می‌دهید؟

در ماه‌های گذشته افرادی به ارتش جمهوری اسلامی ایران مراجعه کردند که توانایی شرکت در جنگ را به لحاظ جسمی ندارند، اما آمادگی دارند که در قالب یک جهاد مالی از این جنگ حمایت و پشتیبانی کنند. این اقدام باعث شد که پس از مشورت‌هایی در ستاد ارتش جمهوری اسلامی ایران، طرحی ناظر بر اینکه هر فردی را بر سرِ نیروهای مسلح یا غیر نیروهای مسلح از مردم عزیزمان که دارای سلاح شکاری مجاز هستند، در صورت تجاوز زمینی نیروهای آمریکایی به خاک کشورمان، این متجاوزین را به هلاکت برسانند یا اسیر کنند، مبلغ ۵ میلیارد تومان پاداش دریافت خواهند کرد. همان‌طور که امیر فرمانده کل ارتش اعلام کرد، اگر این اقدام توسط زانان غیر سرتزمین مان انجام شود، این پاداش مبلغ دو برابر خواهد بود، یعنی ۱۰ میلیارد تومان. این‌پاداش شامل هر شهروندی ایرانی می‌شود که توفیق داشته باشد این اقدام را در مقابله با جنایتکاران متجاوز انجام دهد. اقدام دیگر این است که سلاح این افراد با دو برابر قیمت خریداری خواهد شد و در موزه‌ای که ارتش تدارک دیده، نگهداری خواهد شد؛ برای همیشه در طول تاریخ، به عنوان یک افتخار، با نام دارنده آن سلاح، این سلاح در موزه نگهداری خواهد شد و یک سلاح مشابه از طرف ارتش اهدا خواهد شد.

این هم به دلیل اینکه در واقع این افتخار بزرگی است برای همه ایرانیان که با متجاوزین به سرزمین، به آب و خاک ایران برخورد کنند و نامشان باید در تاریخ این کشور ثبت شود و به همین دلیل این طرح تنظیم شده و اجرا خواهد شد.

یادبود:

شهید نصیرزاده، ترکیب تخصص نظامی، شناخت دیپلماتیک و انعطاف مدیریتی

مختلف، روحیه‌ای منطعب، مردمی و همدل داشت. این ویژگی سبب می‌شد بتواند با بدنه وزارت دفاع، نخبگان، نیروهای ارتش، سپاه و دیگر مجموعه‌های همکار ارتباطی مؤثر برقرار کند و میان بخش‌های مختلف اعتمادسازی کند. بسیاری از موفقیت‌های مدیریتی او نیز حاصل همین توانایی در ایجاد هم‌افزایی میان سازمان‌های گوناگون بود.

از دیگر ویژگی‌های برجسته او، نگاه مسأله‌محور و عمل‌گرایانه بود. نصیرزاده هیچ‌گاه محدودیتی مالی، کمبود امکانات یا ضعف همکاری دستگاه‌ها را بهانه توفع برنامه‌ها نمی‌دانست. او معتقد بود مدیر موفق کسی است که حتی در دشوارترین شرایط نیز بتواند راه‌حل پیدا کند و ظرفیت‌های موجود را به بهترین شکل به کار بگیرد. به همین دلیل، همواره تلاش می‌کرد موانع را به فرصت تبدیل کند و با جلب مشارکت دیگر نهاده‌ها، مسیر تحقق اهداف دفاعی کشور را هموار سازد.

این ویژگی‌ها در عرصه دیپلماسی دفاعی نیز به‌خوبی نمایان بود. در سفرهای رسمی، از جمله دیدارهای انجام‌شده در روسیه، تسلط او بر اصول تشریفات دیپلماتیک، شناخت دقیق از ادبیات مذاکرات و توانایی اقناع طرف مقابل، نشان می‌داد که تنها یک فرمانده نظامی نیست، بلکه مدیری آشنا با الزامات روابط بین‌الملل است. استقلال کم‌نظیر مقامات روس از او و کیفیت مذاکرات انجام‌شده، بازتابی از اعتبار و جایگاهی بود که طی سال‌ها فعالیت حرفه‌ای برای خود ایجاد کرده بود. در آن دیدارها، او به‌خوبی مطالبات جمهوری اسلامی ایران را مطرح می‌کرد، پاسخ‌های سنجیده ارائه می‌داد و با تسلط کامل بر موضوعات، مذاکرات را پیش می‌برد. در روزهای دشوار جنگ ۱۲ روزه نیز همین روحیه در رفتار و مدیریت او کاملاً مشهود بود. با وجود فشارهای ناشی از شرایط جنگی، هیچ‌گاه نشانی از ناامیدی یا اضطراب در رفتار او دیده نمی‌شد. در جلسات مختلف، همواره با آرامش، امید و انرژی سخن می‌گفت و تلاش می‌کرد این روحیه را به دیگران نیز منتقل کند. او اعتقاد داشت جمهوری اسلامی از ظرفیت لازم برای عبور از بحران‌ها

ابوالفضل ظهردند

عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس

آنچه پیش از هر چیز در شخصیت نصیرزاده جلب توجه می‌کرد، ترکیب کم‌نظیری از تخصص نظامی، شناخت دیپلماتیک و انعطاف مدیریتی بود. او صرفاً یک فرمانده نظامی نبود که در چارچوب ضوابط سازمانی تعریف شود، بلکه در تعامل با نیروهای مختلف، روحیه‌ای منطعب، مردمی و همدل داشت

شهید امیر سرتیپ عزیز نصیرزاده وزیر فقید دفاع از جمله مدیران فرماندهانی بود که ارزیابی عملکرد و شخصیت او را نمی‌توان صرفاً در چارچوب مسئولیت وزارت دفاع یا فرماندهی نیروی هوایی محدود کرد. شناختی که از او در جریان جلسات بررسی مسئولیت وزاری پیشنهادی و حضورش در کمیسیون‌های تخصصی مجلس شکل گرفت، نشان می‌داد با مدیری چند بعدی و برخوردار از نگاهی کلان به مسائل امنیت ملی و دفاعی مواجه هستیم. او در جلسات متعدد کمیسیون امنیت ملی، برنامه‌های خود را با تسلط و استدلال ارائه کرد و همین رویکرد موجب شد با بالاترین میزان رای اعتماد در آن زمان، افاق ناگهانی پیشنهادی، مسئولیت وزارت دفاع را برعهده بگیرد؛ رآیی که باینکار اقناع نمایندگان نسبت به صلاحیت حرفه‌ای، تخصصی و مدیریتی او بود.

پیشینه حرفه‌ای نصیرزاده نیز این اعتماد را توجیه می‌کرد. او مسیر رشد خود را از بدنه تخصصی نیروی هوایی آغاز کرده بود، به عنوان خلبانی برجسته شناخته می‌شد و در مسئولیت‌های مختلف نظامی، تجربه عملی و مدیریتی ارزشمندی اندوخته بود. افزون بر این، حضور او به عنوان وابسته دفاعی کشور سازگار نیست. در بزرنگاه‌ها، دولت و نیروهای مسلح در کنار یکدیگر و در ارتباط با سایر ارگان کشور عمل می‌کنند. تفاوت مسئولیت‌ها نیز نشانه جدایی نیست؛ لازمه تقسیم کار در یک ساختار منسجم است.

ایران زمانی از روزهای سخت با کمترین آسیب عبور می‌کند که نیروهای مسلح با اقتدار از کشور دفاع کنند، دولت مسئولانه پشتیبان میدان و زندگی مردم باشد و جامعه نیز احساس کند در جریان امور قرار دارد و صدایش شنیده می‌شود. امنیت، مسئولیت‌های کار مشترک همه این بخش‌هاست؛ مسئولیتی ملی که با هماهنگی، اعتماد و همراهی به نتیجه می‌رسد.

یادداشت:

امنیت، حاصل یک همکاری ملی است

فاطمه مهاجرانی

سخنگوی دولت

امنیت و ثبات کشور حاصل همکاری و هم‌افزایی میان دولت، نیروهای مسلح و مردم است و هیچ‌کدام به‌تنهایی نمی‌توانند آن را تأمین کنند. نیروهای مسلح در خط مقدم دفاع از کشور قرار دارند، دولت مسئول اداره امور و پشتیبانی از میدان است و مردم نیز با اعتماد، همراهی و حفظ انسجام اجتماعی، پشتوانه اصلی قدرت ملی به شمار می‌روند. امنیت پایدار زمانی شکل می‌گیرد که این سه ضلع در کنار یکدیگر باشند و هرکدام مسئولیت خود را به‌درستی انجام دهند. در روزهای عادی شاید کمتر به این پیوند توجه کنیم؛ اما در شرایط دشوار است که اهمیت هماهنگی میان بخش‌های مختلف کشور آشکارتر می‌شود. آن زمان که توان دفاعی نیروهای مسلح باید با آمادگی دستگاه‌های اجرایی، پایداری زیرساخت‌ها و همراهی جامعه تکمیل شود.

دولت چهاردهم حمایت از نیروهای مسلح را وظیفه‌ای روشن و بخشی از مسئولیت خود در قبال امنیت کشور می‌داند. این حمایت فقط در تأمین تجهیزات و نیازهای دفاعی خلاصه نمی‌شود.

توجه به وضعیت معیشتی نیروها، رسیدگی به خانواده‌های آنان، پشتیبانی از بخش‌های عملیاتی و هماهنگی میان وزارتخانه‌ها و مجموعه‌های دفاعی نیز در همین چارچوب قرار می‌گیرد.

پشت هر نیرویی که در مرزها، پایگاه‌ها، دریا و آسمان کشور انجام وظیفه می‌کند، خانواده‌ای قرار دارد که سهم مهمی از دشواری این مسئولیت را تحمل می‌کند و حمایت از نیروهای مسلح بدون دیدن این خانواده‌ها کامل نیست.

دولت چهاردهم همواره خود را در کنار میدان دانسته است؛ چرا که میدان فقط نقطه‌ای نیست که در آن عملیات نظامی جریان دارد. در شرایط حساس، بی‌میان‌مانی و بی‌رواگه‌های برق، پالایشگاه‌ها که تولید را ادامه می‌دهد و شبکه

سخنگوی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح در گفت‌وگو با «ایران»

از نقش دولت، مردم و نیروهای نظامی در مقابله با تجاوز دشمن می‌گوید

پنج میدان فعال در دفاع ملی ایرانیان

• گفت‌وگو •

علی عوض خواه / گروه سیاسی: همزمان با فرارسیدن روز صنعت دفاعی، «ایران»

در گفت‌وگویی با سردار رضا طلایی نیک، سخنگوی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح به بررسی ابعاد مختلف قدرت دفاعی جمهوری اسلامی ایران و عوامل مؤثر در موفقیت نیروهای مسلح در جنگ رمضان پرداخته است. سردار طلایی نیک در این گفت‌وگو با تشریح دلایل پاسخ سریع و قاطع نیروهای مسلح به تجاوز دشمن در اولین روزهای جنگ، نقش تدابیر پیشینی قرارگاه مرکزی حضرت خاتم‌الانبیا، ساسختر فرماندهی جهادی، اتکا به الگوی دفاع نامتقارن و ذخایر راهبردی را در خنثی‌سازی محاسبات دشمن مورد توجه قرار داده و بر اهمیت پیوستگی میان میدان نظامی، اجتماعی، پشتیبانی، دیپلماسی و رسانه در شکل‌گیری قدرت دفاعی ایران تأکید کرده است. سخنگوی وزارت دفاع و

مردم ایران در یک‌سال گذشته دو جنگ‌بزرگ را با موفقیت پشت‌سر گذاشتند. اینکه دشمن در رسیدن به اهداف اعلامی ناکام‌ماند ناشی از چه عواملی می‌دانید. با وجود تروور فرمانده کل قوا و تعدادی از فرماندهان عالی‌رتبه، ساختار دفاعی کشور به‌هم‌نریخت‌وحیلی‌رود نیروهای مسلح پاسخ به متجاوزان را شروع کردند. پیش‌زمینه‌های این آمادگی وهماهنگی کجاهایود؟

پاسخ‌قاطع و بدون فاصله نیروهای مسلح به تجاوز دشمنان در جنگ رمضان، به عوامل گوناگون و درهم‌نبدیده‌ای مرتبط بود و مجموعه‌ای عوامل در کنار یکدیگر موجب شد واکنش نیروهای مسلح همچون یک اسلامی ایران در همان ساعات و روز اول جنگ، سریع، قاطع و بدون وقفه باشد. این سرعت عمل و پاسخ مؤثر، نتنها محاسبات دشمن را تحت تأثیر قرار داد، بلکه موجب شگفتی دشمن و محیط بین‌المللی از واکنش قاطع و بی‌درنگ نیروهای مسلح در آغاز جنگ رمضان شد. در واقع، یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های عملکرد دفاعی ایران در ابتدای جنگ، این بود که نیروهای مسلح اجازه ندادند دشمن بتواند از عنصر غافلگیری برای ایجاد یک برتری پایدار استفاده کند و بافلاصله ظرفیت‌های دفاعی و نهاجمی کشور در برابر تجاوز به کار گرفته شد.

عوامل مهمی را که موجب سرعت عمل و پاسخ مؤثر نیروهای مسلح در روز اول تجاوز دشمن به ایران اسلامی شد، می‌شود به عوامل راهبردی مانند تدابیر پیشینی قرارگاه خاتم‌الانبیا به عنوان قرارگاه اصلی جنگ وفرماندهی جهادی و چنندلابه‌انبات در نیروهای مسلح، اتکا به الگوی دفاع نامتقارن و ذخایر راهبردی و همچنین کاربست تجربیات گذشته اطلاق کرد. این مجموعه از عوامل، در کنار یکدیگر یک ظرفیت دفاعی ایجاد کرده بود که در زمان وقوع تجاوز می‌توانست بدون نیاز به ایجاد ساختارهای جدید یا اتخاذ تصمیم‌های اساسی از نقطه صفر، وارد مرحله اجرا شود. به بیان دیگر، بخشی از پاسخ سریع نیروهای مسلح، محصول آمادگی‌هایی بود که پیش از آغاز جنگ و براساس شناخت تهدیدات احتمالی و تجربه‌های گذشته ایجاد شده بود.

برآیند آمادگی‌ها، تجربیات، نظام فرماندهی جهادی و اتکا به الگوی دفاع نامتقارن، برگرفته از تدابیر امام شهید و همچنین وجود رزمندگان شجاع، مؤمن و فداکار، با اتکا به فرماندهی انقلابی وهوشمند در ارتش و سپاه و راهبری قرارگاه مرکزی حضرت خاتم‌الانبیا بود.

در حقیقت، آنچه در میدان به عنوان پاسخ سریع وقاطع مشاهده شد، حاصل یک عنصر منفرد نبود، بلکه نتیجه اتصال و هم‌افزایی میان آمادگی‌های پیشینی، تجربه فرماندهان و رزمندگان، ساختار فرماندهی و روحیه جهادی و انقلابی حاکم بر نیروهای مسلح بود. همین پیوستگی موجب شد ظرفیت‌های موجود در ارتش وسپاه به یک مسیر هماهنگ و با راهبری قرارگاه مرکزی حضرت خاتم‌الانبیا به کار گرفته شود.

رئیس جمهوری بارها تأکید کرده‌اند که هر چه لازم باشد به نیروهای مسلح کشور کمک خواهند کرد. محاسبات و کمک‌های دولت چه نقش یاسهمی در پیروزی‌های نظامی داشت؟

پنج میدان مرتبط و مکمل در روند و سرنوشت جنگ تحمیلی رسوم قابل ارزیابی است. بررسی جنگ صرفاً از زاویه میدان نظامی، نمی‌تواند تصویر کاملی از آنچه در طول این نبرد انشاق افتاد ارائه کند. در واقع، جنگ علاوه بر میدان نظامی، در عرصه‌های اجتماعی، پشتیبانی، دیپلماسی و رسانه نیز دنبال شد وموقعیت در هر یک از این عرصه‌ها بر سایر عرصه‌ها تأثیر مستقیم داشت.

در واقع، میدان نظامی، میدان اجتماعی، میدان پشتیبانی، میدان دفاعی دقت و پدافندشکنی رسانه، پنج میدان مکمل در پیشبرد قدرت دفاعی ملت ایران بودند. لذا دولت در پشتیبانی نیروهای مسلح و اداره کشور و به‌ویژه تأمین معیشت، نقش تعیین‌کننده در حفظ مقاومت ملی و پیشبرد اهداف دفاعی داشت. در چنین شرایطی، اداره کشور صرفاً یک وظیفه اداری و اجرایی نبود، بلکه بخشی از فرآیند مقاومت ملی محسوب می‌شد. استمرار فعالیت‌های کشور، تأمین نیازهای مردم، پشتیبانی از نیروهای مسلح و حفظ جریان عادی امور تا حد امکان، همگی به حفظ ظرفیت مقاومت در برابر دشمن کمک می‌کرد.

رئیس‌جمهوری به‌طور خاص همواره بر پشتیبانی مؤثر از دفاع ملت ایران و نیروهای مسلح تأکید داشتند و متناوب با مقدرات

این موضوع نشان‌دهنده توجه ایشان به استفاده حداکثری از ظرفیت‌های علمی، فناوریانه و صنعتی کشور بود. در چنین الگویی، وزارت دفاع صرفاً یک مجموعه تولیدکننده و تأمین‌کننده تجهیزات نیست، بلکه می‌تواند به عنوان حلقه اتصال میان نیروهای مسلح، مراکز علمی، شرکت‌های دانش‌بنیان و بخش خصوصی عمل کند و ظرفیت‌های متنوع کشور را در مسیر نیاره‌ای دفاعی قرار دهد.

اقتصادی‌تر شدن هزینه‌های تولید و تأمین تسلیحات و تجهیزات دفاعی، از تأکیدات مدیریتی شهید نصیرزاده بود و امام شهید در آخرین دیدار شهید نصیرزاده، که چند هفته قبل از شهادت ایشان انجام شد، ابراز رضایت و خرسندی ویژه‌ای از عملکرد وزارت دفاع و شهید نصیرزاده داشتند که بعد از

این شرفیابی وزیر دفاع به محضر امام شهید، این رضایت و خرسندی به‌طور کتبی نیز به وزارت دفاع ابلاغ شد. این موضوع در کنار سایر اقدامات صورت‌گرفته در دوره وزارت شهید نصیرزاده، تصویری از رویکرد مدیریتی ایشان ارائه می‌کند: رویکردی که در آن افزایش توان دفاعی، ارتقای کیفیت تجهیزات، استفاده از ظرفیت‌های داخلی و در عین حال اقتصادی‌تر شدن فرآیند تولید و تأمین، در کنار یکدیگر دنبال می‌شدند.

نقش بهیرو لاولی، مردم، رزمندگان و مجموعه دولت و حاکمیت در موفقیت‌های ایران برای ناکام کردن دشمنان قابل تبیین است. با تحقق مقاومت ملی و شکست‌ناپذیر

در ایران بر محور رهبری و حضور میدانی مردم، رزمندگان و دولت، محاسبات مادی و دشمن به‌شدت تغییر کرد. در واقع، دشمن با محاسباتی وارد میدان شد، اما آنچه در میدان واقعی با آن مواجه شد، ترکیبی از مقاومت نظامی، حضور اجتماعی، پشتیبانی دولتی و اراده ملی بود که محاسبات اولیه را تحت تأثیر قرار داد.

ثمره مقاومت ملی و شکست‌ناپذیر ایران، با اتکا به هم‌افزایی بین‌قابلیت‌های نیروهای مسلح، مردم، دولت و حاکمیت و تبعیت از رهبری، موجب ارتقای ایمان، انسجام مقدس، روحیه پیروزی، یکپارچگی میادین و جهاد همه‌جانبه در کشور شد که ثمره نهایی آن ارتقای عناصر قدرت ملی ایران و شکست‌های پیاپی و ناگاهی‌های دشمن شد. بنابراین، مقاومت ملی را باید فراتر از مقیاس در میدان نظامی تعریف کرد؛ چراکه این مقاومت مجموعه‌ای از ظرفیت‌های اجتماعی، سیاسی، مدیریتی، دفاعی و معنوی را در کنار یکدیگر قرار داد و موجب شد کشور بتواند در برابر فشارهای گسترده دشمن ایستادگی کند.

یکی از اضعاف قدرت ملی حضور قشرهای مختلف مردمی در میدان‌ها و خیابان‌هایود. به لحاظ روانی این حضور آیا تأثیری در عملکرد نیروهای مسلح پیدا کرد؟

عمق قدرت دفاعی ایران به حضور مردم برمی‌گردد. در واقع، پیوستگی بین میدان نظامی با میدان اجتماعی، از اضعاف ارتقای قدرت دفاعی ملت ایران در جنگ رمضان بود. حضور اقشار گوناگون با سننین متفاوت و پیوسته و بی‌وقفه در میادین اجتماعی به‌همه‌جانبه با تعبیر زیبای کرده بودند، موج ارتقای روحیه ملی و انگیزه‌های قوی‌تر رزمندگان نیروهای مسلح و همچنین پیشبرد اهداف مقاومت پیروز شد.

این حضور اجتماعی، علاوه بر آثار مستقیم خود در تقویت روحیه عمومی، پیام مهم دیگری نیز داشت و آن این بود که میدان نظامی از جامعه جدا نیست و نیروهای

مسلح خود را در مقابل یک ملت حاضر، همراه و پشتیبان می‌دیدند. از سوی دیگر، دشمن نیز با جامعه‌ای مواجه بود که صرفاً نظاره‌گر جنگ نبود، بلکه در چارچوب ظرفیت‌های اجتماعی و ملی، در برابر فشارهای واردشده مقاومت می‌کرد.

پیوستگی بین میادین نظامی، اجتماعی، خدمت و دیپلماسی و همچنین حوزه رسانه، باید به عنوان ساختار قدرت ملی و الگوی پیروزی ملت ایران صیانت شود. این پیوستگی یکی از مهم‌ترین تجربه‌های جنگ رمضان است و حفظ آن می‌تواند در مواجهه با تهدیدات آینده نیز نقش تعیین‌کننده‌ای داشته باشد. قدرت ملی زمانی به حداکثر ظرفیت خود می‌رسد که این میدان‌ها در امتداد یکدیگر عمل کنند و هر یک بتواند ظرفیت‌های دیگری را تقویت کند.

قدرت پاسخ ایران در همان روز ابتدایی جنگ به لحاظ نظامی، چه پیام وتحلیلی برای کشورهای متجاوز ومتمدان آنهاوالبنته کارشناسان نظامی داشت؟

غافلگیر شدن دشمن در پاسخ سریع و گسترده به تجاوز در آغاز جنگ رمضان، موجب شگفتی جامعه جهانی شد و نتایج معکوس محاسبات دشمنان در تحمل جنگ به ایران، از همان روزهای آغازین و با واکنش قاطع نیروهای مسلح و حضور میدانی مردم و اراده ملی، تحقق یافت. در واقع، پاسخ سریع نیروهای مسلح را باید یکی از اولین نقاط دانست که در آن محاسبات دشمن با واقعیت میدان مواجه شد. دشمن انتظار داشت بتواند با استفاده از برتری اولیه و عنصر غافلگیری، ابتکار عمل را در اختیار بگیرد، اما پاسخ سریع و گسترده نیروهای مسلح این امکان را با چالش مواجه کرد.

در اجلاس وزرای دفاع کشورهای عضو شانگهای که چند ماه قبل به نیات از وزارت دفاع شرکت کردم، در ملاقات‌های دوجانبه و دیدارهای گوناگون با وزرای دفاع برخی از کشورهای عضو شانگهای، تحسین مقاومت پیروز ایران از اظهارات وزرای دفاع در اجلاس وملاقات‌های دوجانبه بود. این دیدارها و گفت‌وگوها نشان داد که ابعاد مقاومت ایران صرفاً در داخل کشور مورد توجه قرار نگرفته، بلکه در محیط بین‌المللی نیز واکنش و ایستادگی ایران مورد ارزیابی و توجه قرار گرفته است. بویژه در گفت‌وگو با مقام‌های دفاعی کشورهای مختلف، آنچه مورد توجه قرار داشت، توانایی ایران در حفظ مقاومت و استمرار ظرفیت‌های دفاعی در شرایطی بود که دشمن از ظرفیت‌های گسترده‌ای برخوردار بود.

وزارت دفاع به عنوان یکی از ارگان دولت مردم، رزمندگان و دولت، محاسبات مادی و دشمن به‌شدت تغییر کرد. در واقع، دشمن با محاسباتی وارد میدان شد، اما آنچه در میدان واقعی با آن مواجه شد، ترکیبی از مقاومت نظامی، حضور اجتماعی، پشتیبانی دولتی و اراده ملی بود که محاسبات اولیه را تحت تأثیر قرار داد.

ثمره مقاومت ملی و شکست‌ناپذیر ایران، با اتکا به هم‌افزایی بین‌قابلیت‌های نیروهای مسلح، مردم، دولت و حاکمیت و تبعیت از رهبری، موجب ارتقای ایمان، انسجام مقدس، روحیه پیروزی، یکپارچگی میادین و جهاد همه‌جانبه در کشور شد که ثمره نهایی آن ارتقای عناصر قدرت ملی ایران و شکست‌های پیاپی و ناگاهی‌های دشمن شد. بنابراین، مقاومت ملی را باید فراتر از مقیاس در میدان نظامی تعریف کرد؛ چراکه این مقاومت مجموعه‌ای از ظرفیت‌های اجتماعی، سیاسی، مدیریتی، دفاعی و معنوی را در کنار یکدیگر قرار داد و موجب شد کشور بتواند در برابر فشارهای گسترده دشمن ایستادگی کند.

یکی از اضعاف قدرت ملی حضور قشرهای مختلف مردمی در میدان‌ها و خیابان‌هایود. به لحاظ روانی این حضور آیا تأثیری در عملکرد نیروهای مسلح پیدا کرد؟

عمق قدرت دفاعی ایران به حضور مردم برمی‌گردد. در واقع، پیوستگی بین میدان نظامی با میدان اجتماعی، از اضعاف ارتقای قدرت دفاعی ملت ایران در جنگ رمضان بود. حضور اقشار گوناگون با سننین متفاوت و پیوسته و بی‌وقفه در میادین اجتماعی به‌همه‌جانبه با تعبیر زیبای کرده بودند، موج ارتقای روحیه ملی و انگیزه‌های قوی‌تر رزمندگان نیروهای مسلح و همچنین پیشبرد اهداف مقاومت پیروز شد.

این حضور اجتماعی، علاوه بر آثار مستقیم خود در تقویت روحیه عمومی، پیام مهم دیگری نیز داشت و آن این بود که میدان نظامی از جامعه جدا نیست و نیروهای

سرپرست وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح:

در جنگ رمضان قوی‌تر از جنگ ۱۲ روزه ظاهر شدیم

سردار سید مجید ابن‌الرضا، سرپرست وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، به مناسبت فرارسیدن ۳۱ مرداد و روز صنعت دفاعی، به عنوان سخنران پیش از خطبه‌های نماز جمعه تهران حاضر شد. وی با گرامیداشت یاد و خاطره شهدای جنگ رمضان به ویژه قائد شهید امت وشهدای صنعت دفاعی و فرماندهان شهید کشور در دو جنگ تحمیلی اخیر اظهار کرد: «صنعت دفاعی، امروز در نظام اسلامی جلوه‌ای از علم وفناوری، خلافت، ایمان، استقلال و اراده یک ملت است وآتجه ما در صنعت دفاعی می‌بینیم، کوهی است که بخش بزرگی از توانمندی در زیر سطح آن قرار دارد.»

سردار ابن‌الرضا افزود: «دانشگاه‌ها، آزمایشگاه‌های علوم و مراکز تحقیقاتی، شرکت‌های دانش‌بنیان، دانشمندان، مهندسان، کارگران، متخصصان وهزاران جوان ایرانی که امروز به‌طور شبانه‌روز برای حفظ امنیت واقتدار ایران تلاش می‌کنند، فقط بخشی از صنعت دفاعی کشور هستند.»

اجازه تجاوز نظامی به سرزمین، استقلال وامنیت کشورمان را نمی‌دهیم
سرپرست وزارت دفاع با اشاره به اهمیت امنیت در کشور، تصریح کرد: «امروز امنیت برای مسائل مهم جامعه، اصل است وامانی جامعه و خانواده با آرامش زندگی خواهند کرد که امنیت لازم را داشته باشند. دانش‌آموزان زمانی با آرامش درس می‌خوانند که محیط امن داشته باشند، دانشگاه زمانی می‌تواند پژوهش و تحقیق لازم را انجام دهد که کشور ثبات وامنیت لازم را در خود جای دهد. بر همین اساس امنیت مقدمه پیشرفت در هر کشوری است.»

سردار ابن‌الرضا یادآور شد: «اگر امنیت نباشد، اقتصاد آسیب خواهد دید و در ادامه سرمایه‌گذاری‌ها کاهش خواهد یافت و علم وفناوری دچار مشکل می‌شود و آرامش مردم از بین می‌رود. بر همین اساس توان دفاعی و صنعت دفاعی، امروز یکی از ارگان مهم امنیت ملی و یکی از مؤلفه‌های بازدارندگی است.» وی تأکید کرد: «قدرت دفاعی امروز ایران برای جنگ طلبی نیست بلکه برای جلوگیری از جنگ و تجاوز است. هیچ‌گاه آغازگر تجاوز به هیچ کشوری نبوده ونخواهیم بود. ما اهل تجاوز نظامی نیستیم، اما اجازه تجاوز نظامی به سرزمین، استقلال وامنیت کشور را هم نخواهیم داد.»

سردار ابن‌الرضا در ادامه با بیان اینکه تجربه جنگ اخیر درسی بزرگ بود، گفت: «این جنگ برای ملت ایران با همه تلخی‌ها و هزینه‌ها و داغ‌هایی که بر دل ما گذاشت، است و این جنگ نشان داد که ملت ایران اگر روزی پای خود بایستد، اگر به جوان خود اعتماد کند و اگر علم وفناوری را به میدان بیاورد و اگر در کنار یکدیگر متحد و منجم باشند، می‌تواند در برابر همه تهدیدات ایستادگی کند.»

سرپرست وزارت دفاع گفت: «دانشگاه‌ها، مراکز تحقیقاتی، کارخانه‌ها، شرکت‌های دانش‌بنیان و مجموعه‌های دفاعی کشور در جنگ اخیر نشان دادند که می‌توانند در جنگ‌های پیچیده علم وفناوری نقش آفرین باشند.» وی سرپرست وزارت دفاع گفت: «دانشگاه‌ها، مراکز تحقیقاتی، کارخانه‌ها، شرکت‌های دانش‌بنیان و مجموعه‌های دفاعی کشور در جنگ اخیر نشان دادند که می‌توانند در عرصه‌های پیچیده علم وفناوری نقش آفرین باشند.»

وی درس دیگر جنگ اخیر را اتحاد وانسجام ملی برشمرد وعنوان کرد: «هرچا ملت و قدرت دفاعی کشور در کنار هم قرار گرفتند، ایران با قدرت، همه ظرفیت‌های خود را در

• برش •

رئیس ستاد کل نیروهای مسلح:

پاسخ ایران به تهدیدات نوین دشمن ویرانگر است

سردار سرلشکر علی عبداللهی، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح در پیامی به سرپرست وزارت دفاع به مناسبت ۳۱ مرداد، روز صنعت دفاعی، هشدار داد: «نیروهای جمهوری اسلامی ایران با آمادگی همه‌جانبه هوشمند و روزآمد در تمامی عرصه‌های زمینی، دریایی، هوایی، پدافندی، فضایی وسایبری، هرگونه خطای محاسباتی و تهدیدات متعارف و نوین دشمنان را با پاسخ‌های انقلابی، کوبنده، پشیمان‌کننده و ویرانگر مواجه خواهند ساخت.»

رکنی بی‌بدیل از «قدرت ملی»، نقشی محوری در تحکیم امنیت و عزت ایران اسلامی دارد. آنچه در سال‌های اخیر در این وزارتخانه رقم خورده، فراتر از تولید تجهیزات نظامی، یک انقلاب صنعتی دفاعی بازدارنده است: تحولی راهبردی که طراحی، مدیریت فناوری، اقتصاد دفاع، زنجیره دانش‌بنیان والگوی تولید هوشمند و تضمین‌کرموقعیت میدان را دربرگرفته و پاسخی هوشمندانه به پیچیدگی‌های جنگ‌های امروز وآینده محسوب می‌شود. بی‌گمان، این بالندگی شکوهمند رهون خلق باور و اراده خوداتکایی توسط سعه کبیرانقلاب، امام خمینی(ره) وهدایت‌های حکیمانه امام شهید انقلاب (قدس سره تشریف) است که با تریب باوقار قدرت بازآزاده وتأکید بر خودکفایی علمی، زمینه‌ساز ظهور ظرفیت‌های عظیم دفاعی و نهاجمی در حوزه نظامی کشور شدند وامروز ثمره آن در عرصه‌های منطقه‌ای وفرمانطقه‌ای در میدان دفاع مقدس دوم وسوم برابر جنگ تحمیلی آمریکای-صهیونی آشکارا عزت آفریده است. این جانب با گرامیداشت یاد، نام ومجاهدت‌های شهدای حوزه صنعت دفاعی کشور، به‌ویژه شهیدان والامقام نصیرزاده، فخری‌زاده ونامجو، تأکید می‌کنم: «نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران با آمادگی همه‌جانبه هوشمند و روزآمد در تمامی عرصه‌های زمینی، دریایی، هوایی، پدافندی، فضایی وسایبری، هرگونه خطای محاسباتی و تهدیدات متعارف و نوین دشمنان را با پاسخ‌های انقلابی، کوبنده، پشیمان‌کننده و ویرانگر مواجه خواهند ساخت.»

سردار سید مجید ابن‌الرضا، سرپرست وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، به مناسبت فرارسیدن ۳۱ مرداد و روز صنعت دفاعی، به عنوان سخنران پیش از خطبه‌های نماز جمعه تهران حاضر شد. وی با گرامیداشت یاد و خاطره شهدای جنگ رمضان به ویژه قائد شهید امت وشهدای صنعت دفاعی و فرماندهان شهید کشور در دو جنگ تحمیلی اخیر اظهار کرد: «صنعت دفاعی، امروز در نظام اسلامی جلوه‌ای از علم وفناوری، خلافت، ایمان، استقلال و اراده یک ملت است وآتجه ما در صنعت دفاعی می‌بینیم، کوهی است که بخش بزرگی از توانمندی در زیر سطح آن قرار دارد.»

سردار ابن‌الرضا افزود: «دانشگاه‌ها، آزمایشگاه‌های علوم و مراکز تحقیقاتی، شرکت‌های دانش‌بنیان، دانشمندان، مهندسان، کارگران، متخصصان وهزاران جوان ایرانی که امروز به‌طور شبانه‌روز برای حفظ امنیت واقتدار ایران تلاش می‌کنند، فقط بخشی از صنعت دفاعی کشور هستند.»

اجازه تجاوز نظامی به سرزمین، استقلال وامنیت کشورمان را نمی‌دهیم

سرپرست وزارت دفاع با اشاره به اهمیت امنیت در کشور، تصریح کرد: «امروز امنیت برای مسائل مهم جامعه، اصل است وامانی جامعه و خانواده با آرامش زندگی خواهند کرد که امنیت لازم را داشته باشند. دانش‌آموزان زمانی با آرامش درس می‌خوانند که محیط امن داشته باشند، دانشگاه زمانی می‌تواند پژوهش و تحقیق لازم را انجام دهد که کشور ثبات وامنیت لازم را در خود جای دهد. بر همین اساس امنیت مقدمه پیشرفت در هر کشوری است.»

سردار ابن‌الرضا یادآور شد: «اگر امنیت نباشد، اقتصاد آسیب خواهد دید و در ادامه سرمایه‌گذاری‌ها کاهش خواهد یافت و علم وفناوری دچار مشکل می‌شود و آرامش مردم از بین می‌رود. بر همین اساس توان دفاعی و صنعت دفاعی، امروز یکی از ارگان مهم امنیت ملی و یکی از مؤلفه‌های بازدارندگی است.» وی تأکید کرد: «قدرت دفاعی امروز ایران برای جنگ طلبی نیست بلکه برای جلوگیری از جنگ و تجاوز است. هیچ‌گاه آغازگر تجاوز به هیچ کشوری نبوده ونخواهیم بود. ما اهل تجاوز نظامی نیستیم، اما اجازه تجاوز نظامی به سرزمین، استقلال وامنیت کشور را هم نخواهیم داد.»

سردار ابن‌الرضا در ادامه با بیان اینکه تجربه جنگ اخیر درسی بزرگ بود، گفت: «این جنگ برای ملت ایران با همه تلخی‌ها و هزینه‌ها و داغ‌هایی که بر دل ما گذاشت، است و این جنگ نشان داد که ملت ایران اگر روزی پای خود بایستد، اگر به جوان خود اعتماد کند و اگر علم وفناوری را به میدان بیاورد و اگر در کنار یکدیگر متحد و منجم باشند، می‌تواند در برابر همه تهدیدات ایستادگی کند.»

سرپرست وزارت دفاع گفت: «دانشگاه‌ها، مراکز تحقیقاتی، کارخانه‌ها، شرکت‌های دانش‌بنیان و مجموعه‌های دفاعی کشور در جنگ اخیر نشان دادند که می‌توانند در جنگ‌های پیچیده علم وفناوری نقش آفرین باشند.» وی سرپرست وزارت دفاع گفت: «دانشگاه‌ها، مراکز تحقیقاتی، کارخانه‌ها، شرکت‌های دانش‌بنیان و مجموعه‌های دفاعی کشور در جنگ اخیر نشان دادند که می‌توانند در عرصه‌های پیچیده علم وفناوری نقش آفرین باشند.»

وی درس دیگر جنگ اخیر را اتحاد وانسجام ملی برشمرد وعنوان کرد: «هرچا ملت و قدرت دفاعی کشور در کنار هم قرار گرفتند، ایران با قدرت، همه ظرفیت‌های خود را در

هم‌افزایی بین ظرفیت‌های نیروهای

مسلح، شرکت‌های دانش‌بنیان و بخش خصوصی و وزارت دفاع از اولویت‌های شهید

نصیرزاده بود که در دوره ایشان ۳۰ درصد شبکه همکار دانش‌بنیان و بخش خصوصی با

وزارت دفاع افزایش موضوع نشان‌دهنده، توجه ایشان به استفاده حداکثری از ظرفیت‌های

فناورانه و صنعتی کشور بود. در چنین الگویی، وزارت دفاع صرفاً یک مجموعه تولیدکننده و تأمین‌کننده تجهیزات

نیست، بلکه می‌تواند به عنوان حلقه اتصال میان نیروهای مسلح، مراکز علمی، شرکت‌های دانش‌بنیان و بخش خصوصی عمل کند و ظرفیت‌های متنوع کشور را در مسیر نیازه‌ای دفاعی قرار

دهد. این حضور اجتماعی، علاوه بر آثار مستقیم خود در تقویت روحیه عمومی، پیام مهم دیگری نیز داشت و آن این بود که میدان نظامی از جامعه جدا نیست و نیروهای

محسن زنگنه، عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس در گفت‌وگو با «ایران»:

ادعای اختلاف دولت و نیروهای نظامی واقعیت نداشت

دولت از عهده مدیریت لجستیکی جنگ ۱۲ روزه و رمضان به نحو شایسته‌ای برآمده است

• گفت‌وگو •

مهرآور خوارزمی / گروه سیاسی - جنگ، تنها در میدان نبرد تعیین تکلیف نمی‌شود؛ پشت‌خطوط مقدم، شبکه‌ای از تصمیم‌های اقتصادی، بودجه‌ای، لجستیکی و اجرایی قرار دارد که می‌تواند توان ایستادگی یک کشور را تقویت یا تضعیف کند. دولت چهاردهم در حالی دومین سال فعالیت خود را پشت‌سر گذاشت که در این مدت، ابتدا جنگ ۱۲ روزه و سپس جنگ تمام‌عیار رمضان را تجربه کرد؛ شرایطی که آزمونی کم‌سابقه برای هماهنگی میان دولت، مجلس و نیروهای مسلح بود. در چنین وضعیتی، نحوه تأمین منابع مالی، تخصیص به‌موقع اعتبارات، استفاده از ظرفیت‌های نفتی و زیرساختی کشور و پشتیبانی از نیروهای مسلح، بخشی از مسئولیت‌هایی بود که در کنار مدیریت امور جاری کشور بردوش دولت قرار گرفت. محسن زنگنه، نماینده مجلس و عضو کمیسیون برنامه و بودجه، در گفت‌وگو با «ایران» عملکرد دولت در این عرصه را قابل قبول ارزیابی می‌کند و از تصمیم دولت برای مستثنی کردن نیروهای مسلح از پرداخت یک‌دوازدهمی بودجه و اولویت دادن به تأمین نیازهای آنان سخن می‌گوید. او در عین حال، از ضرورت بازسازی مراکز نظامی و پدافندی آسیب‌دیده و تقویت معیشت نیروهای مسلح می‌گوید و تأکید دارد که برخلاف برخی ادعاها، در جریان جنگ، میان دولت و نیروهای نظامی شکاف یا اختلاف راهبردی وجود نداشته است. زنگنه همچنین رمز موفقیت کشور در این شرایط را در «هماهنگی، همدلی و وحدت» میان ارکان مختلف حاکمیت می‌داند.

دولت چهاردهم در دو سال اول مسئولیت خود با جنگ ۱۲ روزه و سپس جنگ تمام‌عیار رمضان مواجه شد. عملکرد دولت را از حیث مدیریت اجرایی جنگ و نوع حمایت از نیروهای مسلح چگونه دیدید و تا چه حد موفق ارزیابی می‌کنید؟

در کلیت امر، دولت به‌عنوان قوه اجرایی، به معنای واقعی کلمه مدیریت لجستیکی جنگ را در هر دو مقطع بر عهده داشته و به باور من، از عهده این مسئولیت پشتیبانی به نحو شایسته‌ای برآمده است.

از نظر تأمین منابع مالی می‌دانیم که بودجه دستگاه‌ها و نهادهای مختلف به صورت یک دوازدهم پرداخت می‌شود. بنابراین، یکی از تصمیمات بهنگام دولت، بویژه در مواجهه با جنگ رمضان، این بود که نیروهای مسلح را از این قاعده مستثنی و با وجود همه محدودیت‌ها، ردیف‌های بودجه‌ای نیروهای مسلح را به‌موقع تأمین و پرداخت دوم، در مورد تخصیص منابع

نفتی بود. می‌دانید که بخشی از بودجه از محل منابع نهاتری تأمین می‌شود؛ یعنی در بودجه رقم مشخصی نیست، بلکه مقدار مشخصی از نفت استحصال‌شده تعیین می‌شود و به آن میزان پرداخت می‌کنیم. در حوزه‌های مختلف، از حوزه راه و شهرسازی تا تأمین بودجه نظامی، با اجازه‌امام شهید‌مان به همین ترتیب عمل می‌شود. در اینجا نیز نیروهای نظامی را برای تهاثر نفت و تأمین بخشی از مایحتاج آنها در اولویت قرار دادیم.

حمایت لجستیکی دیگر دولت از نیروهای مسلح، در اختیار قرار دادن همه امکانات کشور، بویژه در حوزه‌های جاده‌ای و ریلی بود؛ به‌نحوی که در استان‌هایی که حجم بیشتری از درگیری وجود داشت، بویژه استان‌های جنوبی، دولت به نیروهای نظامی در بخش‌های مختلف برای استفاده از امکانات و زیرساخت‌ها حق تقدم داد.

رویکرد حمایتی دولت پس از

امضای تقاضنامه و در وضعیت

آتش‌پس منزلی‌که جریان داشت، به چه ترتیب بود؟

در این دوره، اگرچه درگیری به نحوی جریان داشت و به‌طور مشخص نیروهای نظامی ما در حوزه دریایی برای پاسداری و صیانت از حق حاکمیتی ایران و تأمین امنیت تنگه هرمز هوشیار و فعال بودند، اما بحث مهمی که در دستور کار قرار داشت، بازسازی و بازآرایی نظامی، بویژه در مورد مراکز پدافندی و راداری نیروهای نظامی بود. علاوه براین، در این مدت هم در مجلس و هم در دولت این تلاش مشترک انجام شده است که بتوانیم معیشت نیروهای نظامی و خانواده‌هایشان را بهبود بدهیم. هرچند واقعاً در این زمینه مجموعه حاکمیت سرمده است، چون نتوانستیم منابع زیادی اختصاص بدهیم، اما تلاش کردیم در حد امکانات، از نگرانی‌های اول جانشانیان ایران استاده‌اند، بکاهیم. در این زمینه دولت تلاش‌هایی کرده است. اینها اقداماتی است که

متمرکز شده و رقم خورده است؛ جدا از اینکه بالاخره فرماندهی و مدیریت کشور هم در شرایط جنگ، بخش عمده‌اش با نظر نیروهای ستاد مشترک و نیروهای نظامی ما انجام می‌شود. البته در ادامه، قطعاً باید بویژه در بحث بازسازی، اقدامات بیشتری انجام شود؛ چون در این جنگ، بخش عمده‌ای از اهداف دشمن، ساختمان‌های نظامی و مراکز تجمع نیروهای نظامی و امنیتی و نیز تجهیزات موشکی و پدافندی نیروهای مسلح ما بوده است. حتماً ما باید در زمینه بازسازی، بویژه با اصلاحاتی که ان‌شاءالله در لایحه بودجه از سوی دولت اعمال خواهد شد، اقدامات و اولویت‌هایی را تعریف کرده و برای تأمین منابع مورد نیاز برنامه‌ریزی کنیم. ان‌شاءالله بتوانیم بازسازی و برگشتن به وضعیت قبل از جنگ و چه‌بسا رسیدن به وضعیتی مطلوب‌تر از آن را پیش رو داشته باشیم.

جز حمایت لجستیکی دولت که اشاره کردید، ارزیابی‌تان از حمایت دولت از نیروهای مسلح در حوزه سیاسی چیست؟

ببینید، بالاخره جلسات مستقیم به دلیل شرایط جنگی کمتر شده است، اما در آن حدی که من مطلع هستم، دولت در حمایت از نیروهای نظامی و امنیتی و هماهنگی با آنها نمره قابل قبولی دارد. یعنی ما حداقل تا الان نکته‌ای نداشته‌یم که در این زمینه گلایه‌ای از سوی نیروهای نظامی و اینها مطرح شده باشد.

فرایند این است که بالاخره دولت و مجلس در هر حوزه‌ای بتوانند به نیروهای نظامی کمک کنند، حالا چه از حیث معنوی و چه از حیث مادی. من فکر می‌کنم که یک تعامل و ارتباط خوب بین نیروهای نظامی و مجموعه حاکمیت، اعم از دولت، مجلس و قوه قضائیه وجود دارد. در مسائل نظامی هم درست همین است؛ زیرا آنها از جنگ و الزامات آن سر رشته بیشتری دارند. ما سیاست‌یون یا اقتصادی‌ها، بالاخره نوع نگرهان به یک گونه است، اما در شرایط جنگ، یک‌سری شرایط حاکم است که قطعاً نیروهای نظامی می‌توانند آن را درک کنند و در برابر آن کنش مناسب داشته باشند. لذا در مجموع، این را هم همه پذیرفتند. یعنی مثلاً اقداماتی که نیروهای نظامی ما در تنگه هرمز و در جاهای دیگر انجام می‌دهند، همه ارکان نظام صدرصد از آن اقدامات حمایت و پشتیبانی کردند و نگذاشتند خدای‌نکرده تفرقه‌ای ایجاد شود.

چند باری هم بالاخره دشمنان تلاش کردند به نوعی میدان را از صحنه

سیاسی و تصمیم‌سازی و اجرایی جدا کرده و اختلاف ایجاد کنند؛ مثلاً گاهی ادعا کردند که اینجا دولت یا دستگاه‌های سیاسی مخالف بودند و آنجا موافق بودند، یا یک اقدامی خلاف نظر دولت یا دیگر نهادهای سیاسی انجام شده است. اما واقعاً من با اطلاع عرض می‌کنم که این‌طور نبوده است. البته بحث‌های کارشناسی همه‌جا هست، ولی الحمدلله تصمیماتی که نیروهای نظامی گرفتند، تمام‌قد هم مجلس و هم دولت از آن حمایت کردند.

اگر اشتباه نکنم، شما جایی گفته بودید که با شهید سید عبد الرحیم موسوی، رئیس وقت ستاد کل نیروهای مسلح، ه‌ربار که جلسه داشتید، ایشان از حمایت دولت صحبت می‌کردند. صحبت‌های ایشان مبتنی بر چه بود و چه نوع حمایت‌هایی را مطرح می‌کردند؟

بعد از جنگ ۱۲ روزه، بحث‌ها و ادعاها بی مطرح شد مبنی بر اینکه مثلاً نیروهای نظامی قصد داشتند اقداماتی انجام بدهند یا حتی جنگ را ادامه بدهند، یا جاهایی تصمیماتی گرفتند که دولت همراهی نکرده و نیروهای نظامی مجبور شدند به تصمیم سیاست‌یون تن بدهند و حمایت‌های لازم انجام نشده است. در جلسه‌ای که شهید موسوی در صحن مجلس آمدند، که البته به‌صورت غیرعلنی بود، این مسائل و ادعاها مطرح شد. آنجا هم آقای عراقچی عنوان کردند که ما کاملاً هماهنگ با نیروهای نظامی هستیم. امیر موسوی هم وقتی پشت تریبون رفتند، چون اعتراضاتی نسبت به این قضیه انجام شد، آنجا تأکید کردند که ما کاملاً داریم هماهنگ عمل می‌کنیم.

حتی آنجا، بعد از جنگ ۱۲ روزه گفتند که ما بر اساس اطلاعاتی که داریم، رخ دادن مجدد جنگ را قطعی می‌دانیم، ایشان گفتند با وجود قطعی بودن شروع مجدد جنگ، دستگاه دیپلماسی برای ما دارد وقت می‌گیرد و ه‌ریک روز وقتی که کارشناسان یک پرسه‌های آن به ما نظامی‌ها بگیرد، به اندازه چند ماه دست ما را باز می‌کند که بتوانیم لجستیکی خودمان را در حوزه پدافند و موشکی تقویت کنیم.

در جلسه خصوصی هم که من و تنی چند از دیگر نمایندگان برای بحث بودجه با ایشان داشتیم، من آنجا این موضوع را مطرح کردم که بالاخره این شبهه خیلی شدید است که می‌گویند دولت همراهی نمی‌کند. همان‌طور که، در آن ویدیو هم منتشر شده و گفته‌ام، در آنجا شهید موسوی فرمودند: «من شهادت می‌دهم که در همه جلسات

شورای عالی امنیت ملی اصلاً بحث‌های اصلی را ما نظامی‌ها می‌کنیم. بین ستاد مشترک، سپاه و ارتش تبادل نظر می‌شود و در نهایت به تصمیمی که می‌رسیم، آقای رئیس‌جمهوری جمع‌بندی می‌کنند و همان نظر ما را به‌عنوان مصوبه جلسه به معاونین‌شان، مخصوصاً سازمان برنامه که متکفل بحث بودجه است، دستور می‌دهند که این مسائل انجام شود.»

یکی از موضوعاتی که حتماً در همه مسائل و بویژه در وضعیت جنگی اهمیت پیدا می‌کند، انسجام میان ارکان مختلف جامعه و حاکمیت است. آیا از این حیث، فارغ از وجه شاعری، آن انسجام لازم میان دولت و دیگر ارکان حاکمیت وجود داشته است؟

علت اینکه ما نتوانستیم واقعاً در این جنگ، که به نظر من، با اطلاع عرض می‌کنم. در جنگی که فائورانه‌ترین، پرهزینه‌ترین و پیشرفته‌ترین جنگ بود موفق باشیم، همین انسجام و هماهنگی بود. این جنگ در مقیاس جغرافیایی درگیر، هشت تا ۹ کشور را دربرمی‌گرفت و در مقیاس جغرافیایی نیز وسعتش خیلی زیاد بود. حداقل ۱۰۰ سال اخیر چنین جنگی واقع نشده بود. حتی جنگ اعراب و اسرائیل نهایتاً این بود که مثلاً پنج، شش کشور را شامل می‌شد و چنین وسعت جغرافیایی درگیر جنگ نبود. ما اگر این وحدت و هماهنگی را نداشتیم، قطعاً نمی‌توانستیم موفق شویم. با همه مشکلات و گرانی‌ها و مسائلی که وجود دارد، بالاخره این وسط شاید عده‌ای سوءاستفاده کردند یا ناآرامی‌هایی هم وجود داشته، ولی بالاخره کشور مسیرش را دارد پیش می‌برد. ما در همه حوزه‌های نظامی، معیشتی، ازراق و کالاهای اساسی، همه داریم تلاش می‌کنیم که مسیر جلو برود.

اگر این وحدت نبود، پیروزی اتفاق نمی‌افتاد. حالا بالاخره ممکن است یک جایی یک عزیزی نظری داشته باشد و یک کارشناس یا یک فردی آن نظر را نقد کند، اما در نهایت فرایند، فرایند هماهنگی و همدلی و وحدت بوده است. البته من خدمت شما بگویم که ما واقعاً در جلسات خصوصی خودمان با هم، خیلی کارشناسی و خیلی جدی بحث می‌کنیم.

مجلس و دولت گاهی اوقات بالاخره با دستگاه‌های متولی امور نظامی و امنیتی، بحث‌های خیلی جدی و سنگین دارند. در نهایت، آن تصمیمی که اتخاذ می‌شود، همه هماهنگ هستند و به‌اصطلاح با یک وحدت پیش می‌روند.

دولت در حمایت از نیروهای نظامی و امنیتی و هماهنگی با آنها نمره قابل قبولی دارد. یعنی ما حداقل تا الان نکته‌ای نداشته‌یم که در این زمینه گلایه‌ای از سوی نیروهای نظامی و اینها مطرح شده باشد

• نگاه •

هم‌افزایی دولت و نیروهای مسلح؛ سرمایه راهبردی امنیت ملی

یغوب‌رمضان‌زاده

عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس شورای اسلامی

برخلاف برخی فضا‌سازی‌ها، در این مقطع هیچ‌گونه اختلاف یا تعارضی میان دولت، نیروهای مسلح و سایر ارکان نظام مشاهده نشد. آنچه در عمل دیده شد، وحدت، انسجام و همکاری کامل برای تأمین منافع ملی و اجرای رهنمودهای رهبر انقلاب بود

در آستانه هفته دولت، مرور عملکرد قوه مجریه در یکی از حساس‌ترین مقاطع تاریخ معاصر کشور، یعنی دو جنگ تحمیلی اخیر، اهمیت ویژه‌ای دارد. در چنین شرایطی، پیروزی یا موفقیت تنها به توان رزمی نیروهای مسلح وابسته نیست؛ بلکه حاصل هماهنگی میان میدان و مدیریت، میان توان دفاعی و ظرفیت اجرایی دولت است. تجربه این دو جنگ نیز نشان داد که هرچا این هم‌افزایی شکل گرفته، کشور توانسته از دشوارترین شرایط با کمترین آسیب عبور کند.

یکی از مهم‌ترین ارکان این هماهنگی، وزارت دفاع به عنوان عضوی از دولت و حلقه اتصال میان دولت و نیروهای مسلح است. در نشست مشترک اعضای کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس با وزیر دفاع، گزارشی از اقدامات انجام‌شده پس از آسیب‌هایی که در جریان جنگ تحمیلی اخیر به برخی زیرساخت‌ها و بخش‌هایی از مجموعه دفاعی کشور وارد آمد، ارائه شد. آنچه در این جلسه بیش از هر چیز جلب توجه می‌کرد، روحیه امید، اراده و برنامه‌ریزی برای جبران خسارت‌ها و رفع نواقص بود. بویژه در حوزه پدافند هوایی و سامانه‌های دفاعی، برنامه‌هایی برای بازسازی، نوسازی و تقویت توان کشور در دستورکار قرار گرفته است.

بدیهی است تحقق این برنامه‌ها بدون حمایت دولت و بویژه سازمان برنامه و بودجه امکان‌پذیر نیست. تقویت بنیه دفاعی کشور، نیازمند تأمین اعتبارات پایدار و نگاه راهبردی به بودجه دفاعی است. اگرچه وزارت دفاع و نیروهای مسلح، مسئول اجرای مأموریت‌های تخصصی خود هستند، اما فراهم کردن منابع مالی و اعتباری لازم، وظیفه‌ای است که دولت و مجلس باید با جدیت آن را دنبال کنند.

از سوی دیگر، عملکرد بدنه نیروهای مسلح در این دو جنگ نشان داد که جمهوری اسلامی ایران از ظرفیت بازآرندگی قابل‌توجهی برخوردار است. توان موشکی و پهپادی کشور نقش تعیین‌کننده‌ای در پاسخ به تجاوز دشمن ایفا کرد و نشان داد که سرمایه‌گذاری‌های سال‌های گذشته در حوزه فناوری‌های دفاعی، امروز به یکی از مهم‌ترین پشتوانه‌های امنیت ملی تبدیل شده است. با این حال، تحولات منطقه و افزایش توان تسلیحاتی دشمنان و حامیان آنان، ایجاب می‌کند که روند تقویت نیروهای مسلح با شتاب بیشتری ادامه یابد.

واقعیت این است که رقبای منطقه‌ای جمهوری اسلامی ایران و رژیم صهیونیستی از بودجه‌های دفاعی بسیار گسترده و

• نگاه •

سیدنجیب حسینی

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی

جنگ، تنها در میدان نبرد تعیین تکلیف نمی‌شود. تجربه دو جنگ تحمیلی اخیر نشان داد که دوام و موفقیت در برابر تهدیدهای خارجی، علاوه بر توان نظامی، به پشتوانه اقتصاد، انسجام مدیریتی و قدرت دولت در اداره کشور وابسته است. اگر نیروهای مسلح در خط مقدم از امنیت کشور دفاع می‌کنند، دولت نیز در پشت جبهه مسئولیت سنگین حفظ ثبات اقتصادی، تأمین نیازهای مردم و پشتیبانی از توان دفاعی کشور را بر عهده دارد؛ مسئولیتی که در این مقطع، به‌خوبی ایفا شد.

در روزهایی که بخش‌هایی از زیرساخت‌های کشور، بویژه در جنوب، هدف حملات دشمن قرار گرفت، مهم‌ترین نگرانی مردم، تأمین کالاهای اساسی، سوخت، حمل‌ونقل و خدمات عمومی بود. با این حال، برخلاف آنچه دشمن انتظار داشت، کشور با کمبود گسترده کالا یا اختلال جدی در زندگی روزمره مردم مواجه نشد. استمرار واردات کالاهای اساسی از بنادر، مدیریت شبکه توزیع، تأمین سوخت، رسیدگی به استان‌های مهاجرپذیر و حفظ خدمات عمومی، نتیجه هماهنگی میان بخش‌های مختلف دولت بود.

تشکیل کمیته‌های تخصصی در حوزه‌های اقتصادی، اعتباری، بودجه‌ای و تأمین کالاهای اساسی، زمینه‌ساز هم‌افزایی میان دستگاه‌های اجرایی شد. همین هماهنگی موجب شد که فشارهای ناشی از جنگ، هرچند بر زندگی مردم تأثیر گذاشت، اما به بحرانی در تأمین حداقل‌های معیشتی تبدیل نشود. دولت توانست مهم‌ترین وظیفه خود، حفظ امنیت اقتصادی و معیشتی جامعه را در شرایط دشوار جنگی دنبال کند. در کنار این مأموریت، دولت وظیفه مهم دیگری نیز بر عهده داشت؛ پشتیبانی هم‌جانیه از نیروهای مسلح. تجربه این دوره نشان داد که میان نقش دولت و مسئولیت نیروهای نظامی، تفکیک روشنی وجود داشت. دولت با تمام ظرفیت از نیروهای مسلح حمایت مالی، لجستیکی و پشتیبانی کرد، اما در تصمیمات و امور تخصصی نظامی هیچ‌گونه دخالتی نداشت. این تقسیم کار، با حفظ استقلال فرماندهی نظامی، امکان بهره‌گیری حداکثری از توان اجرایی دولت را برای تأمین نیازهای جبهه فراهم ساخت.

البته در این میان نکته قابل‌توجهی که نباید فراموش کرد، همراهی و درک صحیح مردم از اولویت‌های کشور

• یادداشت •

دولت، موفق در میدان پشتیبانی از نیروهای مسلح

تجربه این روزها نشان داد که موفقیت در میدان تنها حاصل نیروهای مسلح و همراهی مردم است

تجربه این روزها نشان داد که موفقیت در میدان تنها حاصل نیروهای مسلح و همراهی مردم است

تجربه این روزها نشان داد که موفقیت در میدان تنها حاصل نیروهای مسلح و همراهی مردم است